

**RADA GMINY
JEŻEWO**

UCHWAŁA NR IX/48/2015

RADY GMINY JEŻEWO

z dnia 29 czerwca 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2018

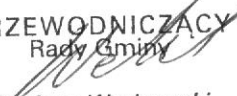
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 332) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2018 zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jeżewo.

§ 3. Traci moc uchwała nr VII/31/2015 Rady Gminy Jeżewo z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2018.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Dariusz Werkowski

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 332) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2018 przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka, zapobieganie narastania kryzysu poprzez pracę z rodziną naturalną oraz zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Zakłada się, że realizacja programu w kilkuletniej perspektywie ograniczy liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Dariusz Werkowski

Załącznik do uchwały Nr IX/48/2015
Rady Gminy Jeżewo
z dnia 29 czerwca 2015 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

DLA GMINY JEŻEWO

NA LATA 2015-2018

I. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Jeżewo lata 2015-2018 został opracowany w oparciu o założenie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 332).

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji. Obejmują pomocą rodziny dysfunkcyjne, a także dzieci i młodzież zagrożoną niedostosowaniem społecznym. Działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmocnienia więzi w całej społeczności.

Zapisy przytoczonej wyżej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie. Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo wychowawczej roli względem dzieci. Działania mające na celu realizację założeń programu nastawione są na bezpośrednią pracę z rodziną poprzez diagnozowanie problemów rodziny i dziecka, podejmowanie działań w środowisku, opracowywanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach, monitorowanie sytuacji rodzin, zwłaszcza niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

II. Podstawa prawna Programu

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011r.
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005r.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964r.
- Ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 z 4 lutego 2011r.

III. Podstawowe definicje

- **Rodzina**

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Funkcje instytucjonalne rodziny:

- materialno – ekonomiczna,
- opiekuńczo – zabezpieczająca,
- prokreacyjna,
- seksualna,
- legalizacyjno – kontrolna,
- socjalizacyjno – wychowawcza,
- klasowa,
- kulturalna,
- rekreacyjno-towarzyska,
- emocjonalno – ekspresyjna.

- **Asystent rodziny**

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podaje, że asystent rodziny to osoba, do której zadań należy m.in. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi, motywacja rodziny i udzielanie wsparcia. Asystent rodziny powinien nieustannie pogłębiać swoją wiedzę i zdobywać nowe umiejętności.

ASYSTENTEM RODZINY nie może być osoba, która:

- jest lub była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska jest jej zawieszona albo ograniczona,
- nie wypełnia obowiązku alimentacyjnego – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Asystenta rodziny zatrudnia kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, który organizuje pracę z rodziną.

- **Rodzina wspierająca**

Rodzina wspierająca to rodzina, która pomaga rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Rodzina wspierająca przy współpracy z asystentem rodziny przekazuje umiejętności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Pełnienie tej funkcji może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Zadaniem rodziny wspierającej nie jest wyręczanie, lecz aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających. Formy pomocy mogą być bardzo różne, uzależnione od potrzeb oraz współpracy między zainteresowanymi. Dotyczyć one mogą wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowywania dzieci, kształtowanie i wypełnianie podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Rodzina nie może pełnić funkcji RODZINY WSPIERAJĄCEJ gdy:

- istnieje problem alkoholowy,
- nie ma stałego źródła utrzymania,
- występują problemy wychowawcze z własnymi dziećmi,
- członkowi rodziny odebrano lub ograniczono władzę rodzicielską,
- członek rodziny nie wywiązuje się z obowiązku alimentacji,
- skazano członka rodziny za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego,
- występują zaburzenia lub choroba psychiczna.

Rodzinę wspierającą ustanawia Wójt ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspierającej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej na podstawie przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego. Z rodziną wspierającą podpisywane są umowy, na podstawie których rodziny wspierające uprawnione są do zwrotu kosztów związanych z udzielaniem wsparcia.

IV. Diagnoza środowiska i problemów społecznych

Gmina Jeżewo jest gminą typowo wiejską, rolniczą na dzień 31.12.2014 r. liczyła 8.006 mieszkańców. Poza Jeżewem w skład gminy wchodzi jeszcze 13 sołectw, są to: Białe, Belno, Buczek, Ciemniki, Czersk Świecki, Dubielno, Kraplewice, Laskowice, Osłowo, Pięćmorgi, Piskarki, Taszewskie Pole i Taszewo. Istotnym problemem społecznym w obszarze realizacji zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W

2014 roku z tego powodu w GOPS Jeżewo pomocą objętych zostało 35 rodzin, w tym 192 osób w rodzinie. Jak wynika z analizy rodzin objętych wsparciem przez tutejszy GOPS w pieczy zastępczej na dzień 31 grudnia 2014 r. umieszczonych jest 7 dzieci w 4 rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz 1 dziecko w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. W zakresie tym zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Jeżewo współfinansuje pobyt 2 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz 1 dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Dane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Świeciu wskazują, że obecnie 8 rodzin z terenu gminy Jeżewo jest objętych opieką kuratora w zakresie opiekuńczo-wychowawczym. Dane te wskazują zatem na realnych odbiorców działań zaplanowanych w niniejszym programie. Nie można jednak wykluczyć faktu, iż większość rodzin wykazuje wielopropblemowość, co za tym idzie oprócz wspomnianej bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzina boryka się także z takimi sytuacjami jak ubóstwo, bezrobocie, wielodzietność, niepełne rodziny oraz problem z nadużywaniem alkoholu. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. Zatem konkretne zadania winny się skupiać przede wszystkim na wielopłaszczyznowym i zindywidualizowanym wspieraniu rodziny znajdującej się w kryzysie.

V. Cele Programu wspierania rodziny

Głównym celem

Programu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie oraz pomoc w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej poprzez zapewnienie rodzicom i ich dzieciom na terenie naszej Gminy wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Cele szczegółowe:

- Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin,
- Pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania,
- Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji,
- Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny,
- Wzmacnianie roli i funkcji rodziny,

- Wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- Podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny,
- Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

VI. Realizacja postawionych celów - zadania

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie jest głównym realizatorem programu, który we współpracy z niżej przedstawionymi podmiotami będzie podejmował szeroko rozumiane działania mające na celu pomoc rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz odpowiedniego pełnienia ról społecznych.

Realizacja postawionych celów będzie przebiegać poprzez:

1. Rozeznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych.
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno- bytowej, w tym objęcie dożywianiem wszystkich dzieci, które tego wymagają.
3. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wieloprotblemowych.
4. Wspieranie rodzin zagrożonych kryzysem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego.
5. Propagowanie idei tworzenia oraz rozwój już istniejących ośrodków wsparcia dziennego.
6. Wspieranie działań prowadzonych przez instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
7. Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodziny.
8. Organizowanie szkoleń, prelekcji, konferencji z zakresu problematyki rodzinnej dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.
9. Organizowanie porad i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.
10. Rozwój usług w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.
11. Poszerzanie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym zwiększenie bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo- wychowawczych.
12. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.
13. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej, placówce opiekuńczo- wychowawczej.

14. Informowanie o możliwości i dostępie uzyskania pomocy dla rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,

15. Pozyskanie środków na zadania związane z realizacją programu w formie : dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, środków unijnych.

Wskaźnikami realizacji programu będą:

- liczba i formy udzielonej pomocy,
- liczba osób udzielonego poradnictwa specjalistycznego,
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej,
- liczba rodzin zagrożonych odebraniem dzieci,
- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny.
- liczba rodzin objęta nadzorem kuratora sądowego,
- liczba rodzin które pozytywnie zakończyły współpracę z asystentem rodziny,
- liczba rodzin którym przydzielono rodzinę wspierającą,
- liczba rodzin objęta wsparciem w postaci pracy socjalnej,
- liczba osób które podjęły terapię i ukończyły terapię uzależnień,
- liczba wniosków złożonych do sądu rejonowego o ograniczenie, pozbawienie władzy rodzicielskiej, wgląd w sytuację dziecka.

VII. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny przy w współpracy z którymi będzie realizowany program

Lp.	Placówki	Rodzaj działalności
1.	Urząd Gminy Jeżewo, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Dowozy dzieci do szkół, wypłacanie stypendiów socjalnych, zasiłków rodzinnych, organizowanie wypoczynku letniego.
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, specjalistyczne usługi, zatrudnienie asystenta rodziny,

		aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, paczki świąteczne ze słodyczami, prowadzenie „Karty Dużej Rodziny”.
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Udzielanie porad rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, kierowanie na leczenie odwykowe, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
4.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, ul. Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Pomoc w przypadku występowania przemocy, interwencje przypadku zdiagnozowania przemocy, rozpowszechnia informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udziela pomocy w środowisku lokalnym.
5.	Gminna Przychodnia w Jeżewie, ul. Czerna 4a, 86-131 Jeżewo	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
6.	Placówki oświatowo – wychowawcze z terenu Gminy Jeżewo (szkoły, przedszkola)	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci.
7.	Gminny Ośrodek Kultury w Jeżewie, Świecka 12, 86-131 Jeżewo	Propagowanie szeroko rozumianej kultury, wspieranie i inicjowanie aktywności kulturalnej społeczności gminy, edukacja w dziedzinie kultury i sztuki, organizowanie zajęć pozaszkolnych, organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
8.	Kluby sportowe z terenu gminy Jeżewo	Działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu w gminie Jeżewo, propagowanie i animowanie aktywnych form wypoczynku dla mieszkańców gminy.
9.	Parafie z terenu Gminy Jeżewo	Działalność charytatywna, upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
10.	Komenda Powiatowa Policji w Świeciu n/W, ul. Wojska Polskiego 153, 86-100 Świecie	Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie gminy Jeżewo, podejmowanie czynności w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, przeciwdziałanie przestępczości i uzależnienia wśród dzieci i młodzieży, działania prewencyjne w szkołach.
11.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Wojska Polskiego 195A, 86-100 Świecie	Zadania dotyczące interwencji w kryzysie, w tym poradnictwo i organizowanie opieki w rodzinach zastępczych i ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych.

12.	Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich w Świeciu, ul. Sądowa 12, 86-100 Świecie	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
13.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej z siedzibą w Świeciu, Kuratorzy Zawodowi dla Nieletnich ul. Mały Rynek 3, 86-100 Świecie	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
14.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świeciu, ul. Klasztorna 2, 86-100 Świecie	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.

VIII. Harmonogram, monitoring i ewaluacja realizacji programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej. Program realizowany będzie na terenie Gminy Jeżewo w latach 2015–2018, będzie na bieżąco prowadzona, pogłębiona diagnoza celem dostosowania działań do potrzeb rozwojowych rodzin dysfunkcyjnych.

IX. Finansowanie

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Jeżewo, dotacji oraz ze środków poza budżetowych pozyskanych z innych źródeł.

X. Przewidywane efekty Programu

- promocja i kreowanie pozytywnego obrazu rodziny,
- zwiększenie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych wśród rodziców,

- zwiększenie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu ról rodzicielskich,
- objęcie wsparciem asystenta rodziny rodzin będącym w kryzysie,
- zwiększenie dostępu do informacji dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

XI. Podsumowanie

Program wspierania rodziny zawiera najważniejsze cele i kierunki działań podejmowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeżewie. Zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia dzieci i ich rodzin.

Zasadniczą ideą jest przekonanie, iż to rodzina gwarantuje właściwy rozwój człowieka. Dlatego też szczególnie ważne staje się wspieranie rodzin przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Natomiast w sytuacjach szczególnie trudnych należy zapewnić dziecku najbardziej przyjazne dla jego rozwoju środowisko rodziny zastępczej. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promocja rodzinnego stylu. W realizację programu należy włączyć wszystkie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę. Spodziewanym efektem programu ma być polepszenie sytuacji rodziny, zwiększenie bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz skuteczne tworzenie systemu wspierania rodziny. Skuteczna realizacja niniejszego programu będzie uzależniona od dostępności środków finansowych niezbędnych do realizacji zapisów programu, zaangażowania lokalnych zasobów instytucjonalnych we wspólne działania, koordynacji działań i współpracy zainteresowanych podmiotów.

Niniejszy program jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji modyfikacji.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Dariusz Werkowski